

NAGYVÁRAD

Ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezser) utca 6.

atót kiűzték a városi ülésekről

előre bejelentjük, hogy tragikusan
fel a polgármester tegnap i-
sét, amellyel a sajtót száműzte a
tanács és a városi bizottságok ülé-
sére. Miért haragudnánk ezért? Miért
nk, hogy Nagyváradon a sajtóval
liberálisabb legyen a városi veze-
tő más erdélyi városokban, ahol
prium óta a tanácsülések nyilvános-
esen elveszett. Még meg is kell szé-
zönnünk, hogy itt legalább eddig
ma pár ujságíró létezését a város-
ukik ott napoként kötelességsze-
rege jelölték.

n vesszük tragikusan a polgármes-
teret, mert hiszen az a kritika,
sajtó a városházi ügyek terén eddig
ukált, úgy sem ért sokat. A sajtó
szerepe ott kezdődik, hogy joga
állandóan megtekinteni mindjárt
tót és nyilvántartani, hogy milyen
vannak a városházán. Ez már régen
joga legyen bekopogtatni a számve-
ző és pénzek elköltése, hova fordít-
lól érdeklődni. Ilyen felvilágosítást
n nem adnak. Hogy szerződéseket,
zatokat betekintés végett egyes
tályokban elkerhessen. Erről szó-
net. Hát akkor mit csinál. Lejegyzí
gy azokat az aktuális üveket, mik
csülésen szóba kerülnek. Ennek a
ségének a gyakorlása közben követ-
emely ujságíró, hogy a száraz köz-
ási adatok helyett bizony néha az
sebb vitákat, vagy egy-egy kedve-
tanácsülési epizódot irt le. Ez volt a
yobb vétek és tudomásunk szerint
a az impulzust a polgármesteri ren-
ez. Leleplezésekkel, dorongolással,
u ítélkezéssel nem provokálhattuk
is ezt a fordulatot, minthogy ilves-
t a tanács tagjait nem molesztáltuk.
on szelidek, szerények és alázatosak
nk.

gyes túlságosan kíváncsi emberek
erdezhetnék az intézkedés jogalapját,
tegyük fel — lennének még delikát
szetű teremtetések, akik a jogalapokat
kták fürkészni. A városi törvény,
a jámbor lelkek szerint még érvény-
olna, úgy rendelkezik, hogy a tanács-
rendszerint nyilvánosak. Ami
lenti, hogy kivételesen van joga a
rmesternek a tanácsülést zárt formá-
negtartani, amikor — a gyakorlat sze-
— olyan kényes gazdasági, vagy üzleti
ket tárgyalnak, amelyeknek korai ki-
ntása árthat a város érdekeinek. A
nkban ritkán élt a tanács ezzel a zárt
szabadalommal. De nagyjelentősége
k akkor sem volt, mert végeredmé-
ben minden ügy odakerült a törvény-
sági bizottság publicitása elé. Most
oban — ha nem csalódunk — ilyen tör-
hatóságféle alkalmatlanság nincs és
tanácsülések hét lakat alá való pecsét-
te mellett megtörténhetik, hogy a város
életbevágó kérdései fognak dűlőre
anélkül, hogy arról a város lakossága
omást szerezhetne. Ami azonban vég-
reményében mindegy, mert hiszen a vá-
spolgársága nem sokat ér vele, ha meg-
adja azokat a súlyos határozatokat,
kiket az ő beleegyezése és megkérdése

nélkül hoznak a városházán. Sőt van eb-
ben talán valami jótékony, karitativ szem-
pont is a város közönségével szemben: mi-
nek őt nyugtalanítani olyasmikkal, amiken
úgy sem tud változtatni. Talán jobb is így;
a szegény adófizető idegei is megérdeml-
nek némi kiméletet.

Hogy pedig a polgármester úr a bizott-
sági üléseket is megfosztja a nyilvánossá-
tól: Istenkém az már igazán nem reánk,
hanem magukra a bizottságokra tartozik.
Ezeket a bizottságokat annak idején azzal
az intencióval nevezték ki, hogy valaho-
gyan pótolják a közgyűlést, hogy legyen
egy pár polgár, aki a közvéleményt repre-
zentálja. Hazudnánk, ha azt mondanók,
hogy túlbecsüljük e bizottságok munkájá-
nak az értékét. Maga a tanács sem veszi
őket az érzékenységgel komolyan, egy-egy
nekihevílt tanácsstag őszinte pillanataiban
ki is jelentette, hogy a bizottságok csak
povedáljanak, majd a tanács határoz. Sap-
risti: kissé kinos szerep, úgy, hogy láttunk
már fontosabb pozíciókat a különféle fóru-
mokon, mint Váradon bizottsági tagnak
lenni. De ha már ott vannak, bizonyára
nem azért ülnek ott, mintha titkolni való-

iuk volna és csupán készséges szolgálatok
süttogó szellőjeként mormognák el gye-
géd és tapintatos mondanivalóikat. Éppen
ezért jeleztük, hogy a bizottsági tag urak
dolga, ha őket most Ali-Baba barlangjába
dugják, amely csak a felsőbb kegy bűvös
szavára nyílik meg, hogy a sajtó felé kisú-
gározza levarázsolt bölcseségeiket és titok-
zatos jósk magasztalára emelt döntéseiket.
Ha nekik pászol: lelkük rajta, mi nem fo-
gunk csákkánnal nekiesni a csodabarlang-
nak, de nem is fogunk koldusok módjára
ácsorogni Ali-Baba kapuja előtt, hogy
egy bizottság misztikus szózata ala-
mizsnaként a kalapunkba hulljon.

Nem tiltakozunk és nem is harag-
szunk, nem kesergünk és nem is mérge-
lődünk, majd csak el leszünk valahogy mi
is, a városháza is. A város közönsége is jól
jár, nem fogja őket ezentul semmi sem
bosszantani, a tanácsülések csöndie és né-
masága találóan fogja a megboldogult auto-
nómia teljes elmulását szimbolizálni. Nyu-
godjék békével. Legyen könnyű neki a
rendelet és a tanács minden határozata,
amen.

A román nemzeti párt szervezkedése

Bukarestből jelentik: Calarasiban teg-
nap a nemzeti párt nagy népgyűlést tar-
tott, amelyen Maniu Gyula és Popo-
vitsi Mihály is részt vettek.

A nemzeti párt erdélyi szervezete teg-
nap tartotta Temesvárott kongresszusát
Goldis László elnökle alatt. Az érte-
kezlet főtárgya a parasztpárttal való fúzió
kérdése volt. Goldis László kijelentette,
hogy ezt a fúziót csakis a nemzeti párt el-
veinek alapján lehet megcsinálni, kiküszö-

bólve a parasztpárt programjában levő
osztályharcot.

Craiovában a konzervatív progresszív
párt tartott értekezletet, amelyen Margi-
lomán és a párt többi vezetői is részt vet-
tek. Margilomán beszédében az új alkot-
mánnyal foglalkozott, amelynek a revizio-
ját kell követelni. Koalíciós kormány meg-
alakulását és a kereskedelmi szabadság
helyreállításának szabályozását követeli.

Leszavazás fenyegette Poincarét

Berlinből jelentik: Tegnap délután né-
hány berlini városrészben drágasági tünte-
tések voltak. A rendőrség a tüntetőket in-
cidens nélkül a mellékutcába szorította.
Brandenburgban ugynevezett kis ostrom-
állapotot proklamáltak. A sztrájkolók gaz-
dasági kívánságaikon kívül politikai köve-
telésekkel is előállanak. Követelik a pro-
letár századok felállítását.

A Hauptstrassén kisebb összeütközés-
nél az egyik tüntetővezér lövéstől súlyo-
san megsebesült.

A francia kamarai szavazások hivata-
los számadatai szerint a kormány három-
százhuszonöt főnyi szilárd köztársasági

községre támaszkodhatik százhatvankét
szavazattal szemben, akikhez járul Poin-
caré husz személyes ellensége. Negyvenen
tartózkodtak a szavazattól, köztük Briand,
Loucheur és Clotz. Több radikális minisz-
ter felkérte Poincarét, hogy a közte és
pártja közt támadt félreértést eloszlassa.
mert különben

a francia kormányt bizalmatlan-
sági szavazat fenyegeti.

Poincaré megígérte, hogy a szenátus nyi-
latkozatait balpárti munkatársainak meg-
elégedésére fogja ezentul formulázni.

Csendesedik a bolgár forradalom

Kisebbségekkel eltekintve, ma
már a normális élet helyreállt Bulgáriá-
ban. Sztambulinszky hívei néhol még el-
lenállást fejtenek ki, így Radomirban is,
ahol Oter, a szobranje volt elnöke vezérle-
tével ellenálltak a kormánycsapatoknak.
Később maguk a parasztok látták be, hogy
hiábavaló a küzdelem és lefegyverezték
Oter, Sztambulinszkyhez hű gárdáját.

Urkánia közelében nagyobb fegyve-
res parasztgárda tartotta magát, míg hosz-
szas harc után sikerült a kormánycsapa-

toknak bekeríteni és ártalmatlanná tenni
őket.

Különösen szenzációs tudósításban
számolnak be a bulgár lapok a Sztambu-
linszky hálósobájában történt házkutatás
eredményeiről. Sztambulinszky hálósobá-
járól úgy írnak, mint amelyet bármelyik
félvilági hölgy is megirigyelhetett volna.
Bulgáriában szinte szokatlan pompával és
izléssel volt bebutorozva Sztambulinszky
szobája, ahol a következő hilmikat talál-
tak: Pudereket, arc-kenőcsöket, festéke-

ket minden divatos színben, a legfinomabb női alsó- és felsőruhákat, selyes harisnyákat és finom női cipőket, bort, pezsgőt, csemegéket, azonkívül nagymennyiségű hideg ételeket, déli gyümölcsöt, csokoládé bonbonokat és tortákat.

Husz csomag pornográf levelezőlapot is találtak a volt miniszterelnök hálószobájában a kutató rendőrök. De a nemes valutát is gyűjtötte a volt miniszterelnök — jegyzi meg a forradalmi bolgár lapok — mert tíz csomag egyenként ezer darab svájci 500 frankos bankjegyet, több ezer angol fontot, dollárt és francia frankot találtak a hálószobájában.

A bolgár lapok kivétel nélkül mind foglalkoznak a házkutatással és propaganda célokra használják fel Stambulinszky és hívei ellen a súlyosan kompromitáló adatokat. (Rador.)

Megalakult az anya- és csecsemővédő szövetség helyi csoportja

A régi időkben a Stefánia-szövetség volt az, amely az anya- és csecsemővédelmet felkarolta és amely szervezet működésének a szegénységgel küzdő anyák és csecsemők közösen tették felsegélyezésüket. Ennek az egyesületnek a munkáját vállalta most a Principele Mirocea egyesület, amely a királyi pár egyik elhalt fiának nevét viseli.

A nagyváradi helyiesoportot vasárnap délelőtti alakították meg a városközségi nagyszobában. Az alakuló közgyűlést Ciorogariu Romulusz, görög keleti püspök elnökölt. Jelen voltak: Olteanu generális, Peter Julian prefektus, Dumitrescu tábornok, dr. Bucico Coriolanné, dr. Horváth Árpádné, özv. dr. Schütz Albertné, Joand ezredesné, dr. Kassay Kálmán, dr. Edelmann Menyhért, Wiener Jenőné, Dumitrescu tábornok, Lestyán Endre és Bröstel Lajos plébánosok, Ivánid ezredes, dr. Kacshegyi Lipót főorvos, dr. Bucico polgármester, Bárdossy ezredes térparancsnok, Catana Aurél rendőrprefektus, Popovici egészségügyi felügyelő, Edelmann Menyhért dr. Vostinar János dr. Comsia dr. tisztifőorvos, Bota, tanítóképző igazgató, Rusu, igazgató főorvos, Nuszbaum Sámuel, dr. Nemes főorvos, P. pudoff Teodor, Rusu Targuilles és a város társadalmának előkelőségei.

Ciorogariu püspök nyitja meg az alakuló gyűlést és meleg szavakkal ismerteti az egyesület célját.

— Nem volt még jótékonyági akció Nagyváradon — mondja — amelyből nem vette volna ki részét a város áldozatkész közönségének minden rétege a legnagyobb szeretettel. Bizonyos, hogy most is az lesznek, hogy a nyomorgók, az anyák és csecsemők helyzetén segítsenek.

Ciorogariu szavalt dr. Bucico polgármester tolmácsolja magyarul, majd

Comsia dr. főorvos ismerteti a Principele Mirocea szövetség célját. A szövetségben alapító- és rendes tagok vannak, az előbbiek évi 500, az utóbbiak havi 12 lei tagdíjat fizetnek.

A szervezet céljának ismertetése után a jelenlévők helyeslése közben Ciorogariu püspök kijelenti, hogy a helyiesoportot megalakítják és annak tagjaiul a következőket ajánlja:

A főorvosi állásokra: dr. Comsia és dr. Edelmann Menyhértet, jogtanácsos dr. Egri Gergely, gazdasági tanácsos Benedek pénzügyi tanácsos, tanügyi szakértő Bota György, a nőgyógyászati tagjai: Olteanu tábornokné, Horváth Endréné, Edelmann Menyhértné, Peter Julianné, Ivánid ezredesné, özv. dr. Schütz Albertné, dr. Popa Györgyné, Cziller Imréné, Candrea Jánosné, dr. Lázár Aurélné, dr. Comsia Jánosné, dr. Zigre Miklósné, dr. Szőke Sándorné, dr. Popovici Miklósné, dr. Rusu Sándorné, tordai Molnár Gézáé,

dr. Popa Demeterné, Nemes Jánosné és Reismann Móráné.

A jelölést egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

Az alakuló ülést Ciorogariu püspök szavai zárták be.

A Régészeti és Történelmi Egylet közgyűlése

A Bihar megyei és Nagyvárad Részleti és Történelmi Egylet négy esztendő szünet után a múlt év júliusában kezdte meg ismét tudományos színvonalon álló működését és megszilárdította az újra rendezett múzeumot a közönségnek. Az elmúlt egy esztendő alatt — mint a vasárnapi közgyűlésen a beszámolókból látható — hihetetlen szorgalommal csaknem teljesen visszaállították régi színvonalára és gazdagságára az egyesületet, amiben az elnökség munkásságán kívül a közönség megértése segítette.

A közgyűlést vasárnap délután 5 órakor dr. Karácsonyi János elnök nyitotta meg a múzeum legnagyobb termében, melyet a tagok teljesen megtöltöttek. A tagok számának öröndetes emelkedéséből — mondotta az elnök — azt látja, hogy a múlt idők szeretete újra felébredt a lelkekben, amely ha az embereket nem zaklatják, ki téphetetlen benne él. Reméli, hogy felelősségekkel, füzetes kiadványaikkal tovább is hasznos felvilágosításokat tudnak adni a közönségnek.

A megnyitó után Osváth Arisztid premontrai tanár „A váradszemérméni premontrai ház” című történelmi értekezését olvasta fel. Az új kutatások és történelmi adatok alapján pompásan megírt értekezést nagy tetszéssel fogadták és az új évkönyvben fogják közzétenni.

A titkári jelentés szerint az egyesületnek 1918-ban 148 tagja volt, amely 1922. évben a repatriálásokkal, elhalálozásokkal 32-re szállt alá. Az elmúlt évben azonban az elnökség tagjainak odaadó munkássága folytán a tagok száma háromszáz felé közeledik, különösen sok tagot gyűjtött Keszthelyi Zoltán ny. megyei főjegyző. Kimondták, hogy három évre szóló tagsági igazolványt adnak ki, a tagdíjat évi 30 leuban, az alapító tagságot 500 leuban állapították meg. Először a tagok jelentkezett már Fényes Loránd mérnök. A dr. Ferdényi Kálmán által rendezett múzeum a Bölönyi könyvtárral a tagok rendelkezésére áll. Jelenti még a titkár, hogy az idén is fognak évkönyvet kiadni, amely a régi nívón fog állni.

Grósz Béla muzeumi tiszt jelentette, hogy már a kilencedik termet rendezi a múzeumban, amely 1922. évben 212 darabbal szaporodott adományozások után. Özv. Des Escherolles Kruspar Sándorné 37 darab régi pénzt, közté több ritkaságot, Smazsenka Ernő két 15-ik századbéli értékes fogvert, özv. Billinszky, a hegyközségi dobágyi leleteket, értékes régiségeket Somogyi Géza és Réz Mihály régi okiratokat ajándékoztak a múzeumnak. Keszthelyi Zoltán beterjeszti a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerint a bevétel 8890 leu, a kiadás 5609 leu volt.

Az elnök fájdalmasan jelenti dr. Fráter Imre eltávozását, akinek emlékét jegyzékönyvben örökítik meg és helyébe egyhangúan Keszthelyi Zoltánt, az egyelet régi, lelkes tagját választották meg.

ANGOL DIVAT SZÖVETKÜLÖNLEGESSEGEINK MEGÉRKEZTEK
OLCSÓ ÉS SZOLID KISZOLGÁLÁST!
HAYAS ÉS GRÜNFELD
POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU KERESKEDŐK
STR. JOSIF VULCAN (NAGY SÁNDOR UTCA) 14.

DORIAN FILMSZINIA

Kedd — Szerda

Luakok

Erkölcdráma 5 felvonásban.

Kertész Mihály

kiváló rendezése.

Continental
tennis-
labda
30 leiert kapha

„Kellas” r.-t.-n

Avram Jancu (Kossuth)-u.

Szép, jó és olcsó

vászon, schiffon, damaszt, csipke, lepedővászon, duplaszálú batista, szavatság mellett beszerezhető

Witraelnél,

Str. Avram Jancu (Kossuth)-u. 10.

Prima cipő vásznak.

BUTOR

U
T
O
R

különlegességei

minden kivitelben

ÉRKEZTE

Wallerstein Ferenc utód

DANIBERG

ÉS WALDNER

Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 15.

Alapítva 1861-ben

Gummi kabátok 850 leitől Hollós url divat üzletében
nagy választékban Telefon: 10-4

Erdélyi püspökök referenciója Angelescunál

Tegnap Kolozsvárott járt Angelescunál a miniszter. A miniszternek három erdélyi püspök levelét, berarra kéri Angelescunál, adjon nekik, hogy az iskolák fenntartása megtehesse előterjesztéseiket. Berarra Kolozsvárra érkezett a gyulafehérvári püspök is. Mailáth érten kereste fel Angelescunál, aki szalónkocsijába, mellyel este Budapestre utazott. Az unitárius és református püspökök, amikor megtudták, hogy a miniszterrel utazik, átadás végett memorandumokat is Mailáthra bíz-

A miniszter csak annyit jelentett ki az értekezésekre, hogy a döntést referenciák meghallgatásától teszi függővé. Ekkor rövidesen ismét Kolozsvárra utazik, amikor bővebben nyilatkozik.

Írástudóknak a szentélybe való kiűldöztetésük

(Ezekiel könyve 1923 június 18)

Együttülének akkor az tanácsbéli apostolok hangozók hozzájuk a népek sóhajta és szatásuk ő panaszszava a szentélybe, amely nekik is hivatik vala. Égeté hevével a nap a földet és meleg vala, szenteték kánikulának. Tanácskoznak pedig az apostolok az Könyvben való feredésről, mely után a népek éke és vágyakozának. Ő mondák: Miként az Ur hullatott manát nekik és bocsáta fűrtet a földre az egek szőlő, azonképen adjátok meg ti nekünk a szentélyt, mert minden töletek vagyon. Nevezeték pedig a feredő azon időkben uszodá-hivaték az obulus, amit a vámszedők szentélyi árának.

A vámszedő neve Pankolics vala. Tanácsbéli apostolok pedig megismerték szentélyt, — mert igen elterjede azon időben a vámszedés vétkes szenvedelme — és mondák: Énös vágyak és nagytorérések hevitik a népek elfordul vala az ő szívében a természetből kiűldöztetik vala az uszodába vágyakozástól mert ott férfiak és nők vegyesen öntözik búskat a vízzel és paráznaltatják arcukat a napsütésnek kihívó öltözékeket, melyek kosztúmvetnek vala. Ő mondák a tanácsbéli apostolok: Megromlott néped oh uram! Én hasonlatossá válik a te néped az egyiptuséhoz, akik festett arcokkal és csörgő ékesekkel fűrosztik a Nilusban tagjaikat. Én olyanok ők, mint a bálványimádók, akiket szava megkövezni rende.

Ős mondá a legifjabb, de legbölcsebb, aki négyben Péter apostol nevét viseli vala, de ő Dejeunek is hivatik vala. Mikoron az erkölcsök tisztábbak valának és népek szavára a megromlott és parázna nép fűrtet, apáink a hid alatt feredének vala és nagy mérgis szívüknek az ő megelégedése. Én a tanácsbéli apostolok jószágosan mosolyogtak.

Valának pedig az tanácsos írástudók, kiket megelégedésen zsurnalisztáknak emlegetének. Én menének ezen írástudók és hírül adák a népek hallottakat. Én a nép kevelységében és tékozló gögijében megmosolyodék vala.

Ős hallák a tanácsbéli, hogy a nép általános kiűldöztetésben kéjelkedik és megharagudának.

Ős mondák pedig: Mi apostolok vagyunk, nevezetünk vagyon, hogy ábrázatunk felvidul-

De a népnek tiltva vagyon az ő szórakozása, és alássa a felsőbbiségeknek ő tekintélyüket, és mentől sugaltatott vala.

Ős fordulának nagy felindultságukban az írástudók, kik a híreket szétröptik vala, kik is népekben riportereknek nevezetének.

Ős mondák: Hinaus mit euch Vagabunden! Én ők eltávoznak vala.

A nép pedig üle szomoruan pitvarában, hogy

többé nem leend neki alkalma olesón az elmosolyodásra.

26. És lön este és lön reggel és semmi nem változik vala.

27. A nap süt és a föld forog és lótának-futának az emberek mindennapi robotjuk országutján.

28. Az apostolok pedig a tanácsban tovább szórakozának vala.

Nagyvárad felé menekül Budapestről egy nagystilű sikkasztó

Budapesten, a Magyar Általános Hitelbankot a mai lerongyolt valutáris viszonyok mellett is megdöbbentő összeg erejéig károsította meg egy Kopinics Jenő nevű fiatal banktisztviselő. Kopinics százegyszázvenmillió magyar korona elsikkasztása után autón a román határig szökött s itt nyomaveszett. A romániai rendőrségek a határmenti városokban már értesítve vannak Kopinics sikkasztásáról és szökéséről. Ha a sikkasztó tényleg átlépi a határt, legálább is igen nehéz lesz neki a rája váró kelepceből kimenekülnie. Tudósítónk Budapestről az alábbiakat táviratozza a szenzációs sikkasztással kapcsolatban:

Kopinics több budapesti cégtől, amelyekkel régebb idő óta összeköttetésben állt, valutaüzletekre kapta a 140 millió koronát, hogy 500.000 cseh koronát vásároljon. Megbízóinak két embere elkísérte abba a bankba, amelyben Kopinics állítása szerint egy volt főhadnagy dolgozik, aki bez repülőgépen csempészték Csehszágából az effektív cseh koronát. A bank hallgatóban azzal az ürüggyel, hogy a főhadnaggyal van beszélni valója, otthagya a két bizalmi embert, akik hittek neki, mert már többször elkísérték és mindig meggyőzőltek korrekt magatartásáról. De most hiába várták, mert egy másik kijáraton megszökött.

A sikkasztó bankhivatalnok üldözése a magyar rendőrség részéről most Pécs Kálmán sófför vallomása alapján folytatódik, akinek gépén Kopinics szökött. A sófför elmondta, hogy induláskor Kopinics a legnagyobb sebességet parancsolta azzal a megokolással, hogy egyik nagybátyjával rendkívül fontos ügyben még szombaton délután találkoznia kell.

Budapesten egy rózsaucai ház előtt megállottak. A sófförnek ki kellett hivnia Pap Mátyásné, egy tisztviselő fiatal feleségét, akivel együtt egy Gyarmat-utcai vendéglőbe mentek, ahol megebédeltek. Félnegy körül Papné elhagyták, aztán Szolnok felé indultak. Ott Kopinics nem találva nagybátyját, tovább indultak Bé-

késcsabára, majd Gyulára, ahova késő este érkeztek meg. Itt Kopinics egy malmot keresett s egy rendőrtől kértek utbaigazítást. A rendőr azt mondta nekik, hogy jó meszszire kell még menniök. Ekkor Kopinics, aki doktor Balázsnak nevezte magát kifizette az autótért járó ötszázezer koronát, majd gyalog nekivágott a sötétnek és eltűnt.

A sófför vallomása után a rendőrség megtárlta Pap Mátyásné, aki azt mondja, hogy a sikkasztó csak búcsut vett tőle.

A rendőrség a román és jugoszláv követségen ajánlólevelet kért, hogy a nyomozást ezeken a területeken si folytathassák. Tegnap délelőtt repülőgépen akartak a sikkasztó után menni, de az idő kedvezőtlen volt, így csak autón üldözhatték. Valószínű, hogy Kopinics útját jóelőre előkészítette s a határt a Gyula mellett fekvő Paradicsom-pusztánál léphette át.

A színészküldöttség Banu miniszter előtt

Az Erdélyi és Bánáti Színészegyesület küldöttsége szombaton tisztelt Banu kultuszminiszternél. A küldöttséget Zima Tibor vezette. Beszámoltak a színészkongresszus lefolyásáról. Mikor a beszámolóban Fekete Mihály és Róna Dezső nevét említette Zima Tibor, a miniszter megkérdezte:

— Ezek azok, akik Janovics Jenőt denúciálták? Nagyon sajnálom, hogy Janovicsnak le kellett mondania az elnökségről.

A miniszteri kihallgatás után hétfőn a küldöttség Valjeanu államtitkár elé járult. Az államtitkárral folytatott purparléről ezideig nem érkezett híradás. Lengyel Vilmos Manoilescu, Szendrei pedig Costa Forut látogatta meg. Bukarestben mértékadó helyeken általában nagy szimpátiával viseltetnek a magyar színészet iránt.

Fürdősapkát Fürdőcipőt

Barna Miklós illatszertárában
Str. Regele Ferdinand 2. Bazár
épület vásárolhat legolcsóbban.
A nyáron elengedhetetlen, hűsítő, kellemes illatu Midinette
 kölni viz, poudér és arckrém
 állandóan kapható.

„ATLANTIC“ és „APOLLO“ nyári mozi mozgó-színház.

Dzsungel csodái

(Korábban hasonló címen megjelent filmekkel nem tévesztendő össze.)
31 lélekzetfojtóan érdekes felvonásban.
Itt csak 3 részben kerül bemutatásra.

II. rész 10 felvonás:

19 Kedd 20 Szerda 21 Csütörtök

A menekülés. — A párduec barlang. — Halálra ítélve. —
A gorillák hatalmában. — Tigrisek között.

A III. rész: 22, 23 és 24-én.

Egy híres betörő ujabb büntetlei

Vagyon Géza, az ismert tizenéves zsebtolvaj, már akkor megalapozta jó hírnevét, amikor két évvel ezelőtt — tehát tizenöt éves korában — megcsinálta az első nagy zsebvágást fényes nappal a Bémer téren. Az áldorlat egy külföldi kereskedő volt, akitől pár ezer csah koronát vett el és egy arany órát. Az óra különben végtelen hat a gyerek emberre s amikor zsebvág, akkor tulajdonképpen mindig aranyórát keres.

Pár hónappal ezelőtt a bukaresti rendőrség elfogta Vagyon Gézát s értesítették a nagyváradai rendőrséget is, aki azonnal kikérte Vagyon Gézát. Egy regátbeli csendőr állást megvásárolva el is indult Vagyon Gézával a vacaresti fogtázból, de Nagyváradra a csendőr egyedül érkezett csak meg, mert Vagyon Géza összevasalva kiugrott a robogó vonatból. Azóta állandóan körözte nemcsak a nagyváradai, hanem az egész ország rendőrsége Vagyon Gézát, akit a napokban — miután megintuk — el is fogta Borody detektívfelügyelő.

A vezselemes zsebtolvaj több zsebvágást ismert be a rendőrség előtt, amelyek Nagyváradon, Kolozsváron követett el. Most pedig a kolozsvári államrendőrség büntető osztálya kereste meg a nagyváradai rendőrséget, hogy azonnal kísérik át Kolozsvárra, mert ott hónapokkal ezelőtt

két főtéri üzletet fosztott ki társaival és száz százezer lei értékű árut raboltak.

Vagyon Géza e nagy bűnügyben szereplő társai a kolozsvári rendőrség foglya s most még csak az ő vallomása hiányzik, hogy világosság derüljön a fiatal bűnöző Kolozsvárott elkövetett bűntetteire.

Váradai zenevizsgák

A végefelé közeledő iskolaév a zeneiskolákat is nyilvános számadásra sarkallja. Szombaton Bleyerné Garzó Adél zeneiskolája mutatta be az érdeklődőknek növendékeit és adott kitűnő pedagógiai módszeréről tanubizonyítást. A zongora tanszakon, melyen a növendékeknek Lichtenstein Olga tanárnő kitűnő vezetése alatt volt alkalmuk a zongorajátszást elsajátítani, sok szép tehetséget fedeztünk fel. Különösen feltűnést keltettek Ciaccian Nóra és Mocskonyi Gabriella. Szorgalmas tanulásukról számoltak be Schulhoff nővérek, Gárdos A., Pásztor M., Winkler nővérek, Pásztor T., Papp L., Nagy G., Cieclan D., Dittert nővérek, Mocskonyi M., Peiser M. Tetszett nagyon Balázs A., Tannay G., Futó O., Klein B., Gramma Blanka játéka.

Bleyerné iskolájának azonban kétségtelenül erőssége az ének tanszaka s ez oldalról újlag megerősítette régi jóhírnevét. Sokatigérő hangok és kedvesen énekeltek Gramma Blanka, Gárdos R., Vidor E., Leitner M. és Steiner V. Klein Gizi erőteljes organumával keltett meglepetést. A vizsga starjai azonban Tóth Ilus meleg szép organumával, Sulyok Ica kitűnő előadó képességével és Wittenberger Gizi színesen ékes szopránjával voltak.

A Fischer-iskola vizsgahangversenye vasárnap délelőtt zajlott le matiné keretén belül. A sok érdeklődő bebizonyosodhatott arról, hogy a Fischer zeneiskolában a komoly tanuláshoz élnek, mert az eredmény mindennél ékebben bizonyította a jól felhasznált iskola évet. Énekszakkal is bővült az idén ez iskola, melynek vezetője

dr. Palládyné. Az a szép fejlődés, melyről alkalmunk volt meggyőződni, növekedésével bizonyította, micsoda nyereség az ő itteni működése. Ő nemcsak énekelni tud, de tanítani és ami együttvéve jelentős képesség egy ének pedagógusnak. A zongora tanszakon feltűntek Rippner Gyurka, jelentékeny tehetségről adott bizonyítást Barta S., Ullmann R. sok finomsággal játszott, Radó Erzsike pedig művészi hajlamokat árult el. Az énekesek között Klein Frici szép organuma, Varró Agnes muzsikális előadása, Szabó Anna finom hangja keltettek feltűnést. A szép női kórus összének sokat ígér a jövőre nézve. Élénk tetszés mellett játszottak még Silberstein Viktória, Schüller Mici, Epstein Sári, Schul Sári, Sebestyén Magda, Lindenfeld Klári, Bárdos Klári, Klein Manó, Kohn Kató, Megyery Béla, Vadász Emma, Fridler Magda, Erdős Ágnes, Moldován Gabi, Kaufmann Zoli, Radó Duci, Láng Mária, Robitsek Klári.

Jean Prostean hangversenye

Prostean már régi ismerőse a váradai közönségnek, éppen ezért sokan érdeklődtek az ő különleges egyénisége és művészetéről. Ez a hangversenye is megerősített abban, hogy ő nem annyira elmélyedő, mint inkább technikai művész, de annak azután mestere. Éppen ezért nem találunk megfelelőnek Beethovent az ő szerte-felfogásában, Corelli és Bach tulságosan akcentuáltak voltak. Sulyos műsorának második része azonban annál több és forróbb elismerést váltott ki a hallgatóságban. A Paganini etűdök bravurosak voltak, ugyancsak kitűnő az Ernst-féle magyar átirat. A Kreisler dolgok azonban minden bájuk mellett is fárasztókká válnak, ha azokat háromszor adják egy estén. Seprődi zongora-kísérete több szint kívánt volna, egyébiránt alkalmazkodó volt. A publikum a nagytehetségű mestert, aki a legkomolyabb és leghivatottabb művészek sorába tartozik, egész este zajosan ünnepelt.

Műszaki és Kereskedelmi Ügynökség

Cukor Bertalan a nagyváradai „Cukor Garage” tulajdonosa autó-vállalatát műszaki és kereskedelmi ügynökséggé alakította át.

Ezen vállalkozás keretén belül az iparvállalatok szempontjából igen fontos, hiányt pótló ujjtást hoz be.

Kapcsolatot teremt műszaki téren az eladók és vevők között az által, hogy az egyes iparvállalatoknál felszabaduló gépek, vasuti felszerelések és mindennemű műszaki cikkek eladását elvállalja, azokat a legszélesebb körben eszközözendő hirdetés útján a venni szándékozók tudomására hozza, szükség esetén azokat saját raktárában az eladásig elhelyezi. Elfogad megbízásokat egész iparvállalatok eladására s vételére is.

Az iparvállalatok, de főképpen a fatermelő vállalatok szempontjából nagy jelentősége van ennek a közvetítésnek, mert amíg egyrészt az iparvállalatokat megkíméli attól, hogy feleslegessé vált gépeiket, vasuti felszereléseiket és egyéb műszaki cikkeiket elkótyavetyélik, addig másrészt a venni szándékozók számára megfelelő választék feltárával lehetővé teszi, hogy szükségüket a drága új anyag beszerzése helyett megfelelő használt anyaggal lényegesen olcsóbb áron elégítsék ki.

Az új vállalat ezen fontos közreműködésén kívül raktáron fog tartani denemű műszaki anyagot. Ezen vállalat hirdetéseiire felhívjuk érdeklő olvasóink figyelmét.

PÖSTYÉN

világító forrásai páratlanul hatékonyak

CSUZ-LÖSZVÉ

ellen. :: Romániai vendégeknek sékelt árak. :: (Lakás penzióval 40 koronától.) :: Kényelmes uz (Budapestről 4 óra közvetlen g vorattal.) — Felvilágosítások

„RECLAMA” Cluj, Plata Unire

V. Missir Fii & Co. S.

nagyáruháza

Plata Regina Maria (Bémer-)

Figyelem!

Feltűnő olcsó árban érkeztek a következő áruk:

Kartonok	32 lei
Mintás grenadinok	49
„ batisztok	39
Duplaszéles opálbatiszt	65
Japán mintás creppek	54
Eponge, minden szín	119
Zefirek	39
Férfi ing zefirek	54
Schifonok	35
stb.	

valamint leszállított árban árusít

Szőnyegeket,
linoleumot,
függönyöket,
fehérneműket,
szöveteket
és selymeket.

Gummi köpeny óriási raktár miatt mélyen leszállított árakkal kaphat

HAAS LIPOT Linoleum gyári lerakatában, Ferd. király-utca

Kocsis köpeny	 Lei 500 régi ár 750	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	 Lei 1400 régi ár 16
Férfi gummi köpeny	 Lei 910 régi ár 1050	Férfi gummi köpeny szövet külsővel	 Lei 1750 régi ár 21
Férfi és női gummi köpeny	 Lei 1010 régi ár 1200	Férfi gummi köpeny egész fin. vékony szövettel	 Lei 1755 régi ár 20
Férfi coverco gummi köpeny	 Lei 1500 régi ár 1700	Női gummi köpeny selyem fényű	 Lei 1754 régi ár 20

Az új árdrágítási törvény teljes szövege

(Folytatás.)

Ezek a személyek hivatalból vagy feljelentések, illetve panaszok folytán kiállhatnak és megejthetik a vizsgálatot. Jegyzőkönyvet vesznek fel, a melyben a vétek természetét és körülményeit leírják, megjelölik az elkövetés idejét és helyét, valamint a vétekkel gyanúsított egyén terhére szülő bizonyítékokat.

A 7., 8. és 11. szakasz 2. bekezdésében említett eseteken kívül a jegyzőkönyvet a helyszínen kell felvenni. Az összes jegyzőkönyvek teljes bizonyítékot jelentenek a bíróság előtt egész tartalmukra nézve mindaddig, amíg nem állítatik hogy a jegyzőkönyv hamis.

Az a közeg, aki a jegyzőkönyvet felvette, köteles azt legkésőbb 24 óra alatt a bűnösségre vonatkozó összes egyéb bizonyítékokkal együtt az illetékes hatósághoz áttenni.

27. A 4. szakasz utolsó bekezdésében, valamint a 7., 8., 10., 11. és 16. szakaszokban foglalt esetekben, az illető tetten érvén, őt az 1913. évi április kelt törvényben megjelölt rögtöni bíraskodás (michul parchet) szerint kell előállítani és elítélni.

E rögtönítelő bíróság intézménye az előbbi szakaszban foglalt esetekre az ország egész területére kiterjesztetik.

Ha a vétek nem tettenéréssel kapcsolatban történt, vagy ha a tettenérés nem a rögtönítelő bírósági törvény 1. szakaszában említett helyeken történt, vagy pedig ha klimatikus vagy gyógyfürdőkben történt vagy ha kihágás esete forog fenn, úgy a gyanúsított üldözésénél és elítélésénél a 28. és 29. szakaszok tartandók szem előtt.

28. A 26. szakaszban körülírt jegyzőkönyv-felvétellel egyidejűleg a közegek a gyanúsítottakat két vagy három nap múlva az illetékes járásbíróság elé idézik. Ha a gyanúsított nem található, úgy a j.b. szóló törvény 68. szerint idézendő.

29. Ha az ügy nincs olyan állapotban, hogy az idézésen kitüntetett napon és órán a tárgyalás megtartható, vagy ha a vádlott haladékokat kér, hogy védelmét előkészíthesse, az újabb tárgyalás ideje vele minden újabb idéző kiküldése nélkül azonnal közlendő.

Minden esetben az ügyben az elnapolás után 5 napra meg kell hozni az ítéletet, még ha a felek idézése körül az előírt eljárás nem is hajtatott végre. Ezt a terminust be kell tartani a tettenérésekénél is, amikor a rögtönítelő eljárás törvénye alkalmazandó.

30. A kereskedelem és ipari miniszterium, valamint az a hatósági közeg, akinek jelentése alapján az eljárás megindult, mint érdekeltek, résztvehetnek a tárgyaláson és felelősséggel támadhatják meg az ítéletet. A vádlott a maga védelme érdekében magával hozhat egy olyan személyt a tárgyalásra, aki szaktudása folytán a bíróságnak a szükséges felvilágosításokat megadhatja.

31. Első fokozat a járásbíróság hoz ítéletet.

(Folytatjuk.)

Kalapsalonomat

Szacsavai utca 43. szám alá helyettem.

Morgensternné

— Eredeti béczi modelli filcz kalapok. —

Boldogul-e az intelligens kivándorló?

Az utóbbi években ismét erősen felfokozódott kivándorlási kedv nagyrészt az egyes lelkiismeretlen ügynökök propagandájára vezethető vissza. Kétségtelen ugyan, hogy az

intellektuális tömegek tájékozódása magában is elég intenzíven fordult az Eldorádónak képzelte új világ felé. Romániából ma nemcsak földműveseket, iparosokat, de a lateinerembereket is erősen vonzza Délamerikába az a hit, hogy ott egyes államok nagyon előnyös feltételek mellett juttatják földhöz a kivándorlókat; holott a rideg tény az, hogy a rengeteg reménnyel kivándorló szerencsétleneket nem kolonizálják, hanem ha megélni akarnak, a legszolgaiabb bér munka jármába görnyesztenek a bizony-bizony kemény tengerentúli viszonyok.

Erdélyben egy Herberger nevű ügynök szítja főként a kivándorlási kedvet. A színes ügynöki ígéretekkel szemben helyénvalónak tartjuk egy Sao Paulo-i

levélnek leközlését. A levél négy nagyváradai intelligens úr tájékozódására adott felelet s jóakaratu, szinte atyai infelmiei bizonyára sokakat fognak gondolkodóba ejteni, akik könnyű szerrel engednének csábító ígéreteknek. Ime a levél:

Igen tisztelt Uraim!
Levelüket megkaptam

erőjében van a körültekintő megfontoltságának és szükségesnek látják az egész jövőendő életükre kiható, tervezett új lépésük előtt alaposabban tájékozódni.

ily módon való elhelyezkedésre Önök is képesítve vannak.

megvédi Önöket tudásuk és minden munkára elszánt erős lelkük, akaraterejük;

Az európai világégést megállítani kell és nem magára hagyni. Ebben a nagy létküzdelemben a legsúlyosabb helyzet, a legnehezebb munka sajnos a magyará. Minden nemzet fia számára van itt is hely, azonban mi itt épp úgy, mint bárhol másutt is, sőt itt talán még jobban és nagyobb súllyal érezzük elszigeteltségünket és a különösen nyomasztó idegenszerűségeket.

Habár Brazília még a kiaknázatlan területek országa, de jelenleg tisztán csak földmunkásokra (földművelőkre) van szüksége, s az utóbbi időben a rendkívül nagy számban betóduló ipari munkások folytán az amúgy is aránylag kevés ipari ágazat túl van zsúfolva, — szellemi munkásokra pedig ugyanez az eset áll fenn súlyosbítván azzal, hogy nyelvtudásuk hiányában — mert fizikai munkánál ez kevésbé oly súlyos — korábbi nivón álló foglalkozásukhoz hasonlóan korántsem kaphatnak, a földmunkát fizikailag nem bírva, minden ipari szakképzettség hiányában,

a legelső fokú fizikai munkát kénytelenek vállalni az amúgy is aránytalanul csekély munkabérekért még jobban lenyomva, az itt is érezhető fokozatosan baladó drágaságban csak a létminimumért küzdenek. Ha az intelligenciánál ezekhez csupán csak azt a lelki depressziót számítjuk, melyet a kedvezőtlenül változott foglalkozás és a merőben ellentétes társadalmi légkör váltanak ki, úgy nem a legtestetesebb kép tarul az elé, ki nem számol eléggé a kezdet súlyos voltával és megriasztja a kevés kinttartással bírót.

Az Önök által kért költségek, földterület és egyéb anyagi támogatás ezidőszárrint teljesen lehetetlen, amennyiben Sao Paulo állam ingyen földet nem ad, valamint egyéb itteni anyagi támogatásban senkit sem részesít. Itt kívánom megjegyezni, hogy — miután Sao Paulo állam nem kolonizál — a Herberger által Braziliára vonatkozólag terjesztett dolgok, illetve Herbergernek tőlem kért s adott felvilágosításomhoz Herberger által hozzáfűzött magyarázat tudomásom szerint megfontoltan téves. Herbergerrel szemben minden esetben óvatosság ajánlatos.

Sao Paulo állam éghajlata általánosságban egészségesnek mondható, nagyon sok európai él itt hosszú idő óta egészségben. Feltétlenül szükséges azonban az itteni éghajlathoz való alkalmazkodás úgy ruházkodással, mint pedig gyakori és elegendő táplálkozással és viszont bizonyos ételektől és szeszes italoktól való tartózkodással. Ezek betartásával, nyelvtudás esetén, szorgalommal és türelmes kitartással az egyéni boldogulhatás más képet nyerhet.

Sao Paulo, 1923. április hó 24.

Berdach Jenő, Dentist

Oradea-Mare Strada Regele Ferdinand 6.

Foghuzás	Le 10
Fogtömés	25
Kaucukba foglalt fog	50
Fém korona	100
Arany korona	800

Fogsorok szájpaddal vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Vidéken 24 órán belül kiadagoltatnak

Női linon kalapok

elegáns formákban 150 leltől, 16-szor, börtöl és bást kalapok, továbbá lőszőr- és linon anyagok fekete férfi szalmakalapok hatallan olcsó árban.

König kalapgyár

Str. St. Ladislau (Kőrös utca) 16. szám

Alakítások gyorsan és a legjobb kivitelben készülnek.

Megnyilt az „Eldorádó” fehérnemű áruház Rimanóci-ú. 1. sz. a.

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó árralról meggyőződjön. Fehérneműek rég nem látott szép kivitelben kerülnek eladásra.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Levendula, B) bérlet, 121. szám.

Szerda: Tosca, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Csütörtök: Bucsukeringő, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Péntek d. u.: Új rokon, mérsékelt helyárrakkal.

Péntek este: Román előadás.

Szombat d. u.: Váloperes hölgy, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Álarcos bál, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Hermelines nő, bérleten kívül.

A hét összes előadásaira meg lehet váltani már vasárnap reggeltől a jegyeket a színház pénztáránál.

— Sándor Erzsé fellépései elmaradnak. A hétre hirdetett Sándor Erzsé fellépései a művésznek lemondása folytán elmaradnak, az előre váltott jegyek árát a színházi pénztár szerda estig vissza fizeti.

— Levendula B) bérletben kedden. Miután Sándor Erzsé fellépései elmaradnak, ma este B) bérletben a nagyszerű Levendula operette kerül színre. E kedves, bájos és mulatságos operettnak ez lesz az ötödik előadása a premier szereplőivel.

— Tosca és Álarcosbál. A hét műsorán két kiváló opera szerepel. Szerdán este Puccini nagy drámai operája: a Tosca kerül színre. E gyönyörű zenéjű és megrázó szövegű operának egyetlen női főszerepét Kelmái Ilona énekli, kinek ez a szerep egyik legkiválóbb alakítása. Az opera többi szerepeit Kovács Dezső, Vajda, Harsányi, Márkus, Berengh énekli. — Szombaton este Verdi gyönyörű melodíájú operája, a régen nem adott Álarcosbál lesz a színház műsorán. Ebben az operában a főszerepeket Baranyai, Kelmái, Pogány, Vajda, Kovács Dezső, Márkus és Berengh éneklék. Mindkét opera bérlet-szünetben kerül színre Hetényi rendezésében és Várady karnagy vezénylete mellett.

— Hermelines nő. Ugy zenéjére, mint szövegére egyik legértékesebb operette kerül színre vasárnap este hosszas pihentetés után s ez a Hermelines nő, Gilbert kitűnő operettje. A címszerepet Pintér Böske énekli és játsza, kinek ebben a szerepben minden alkalommal igen nagy sikere volt. Az operett többi vezető szerepeit Tolnay, Békési, Madas, Stoll, Perényi, Erényi játsszák. A Hermelines nő vasárnap este bérleten kívül kerül színre.

— Az elefánt. Hétfőn este harsogni fog a nézőtér a sok kacagástól, melyet Az elefánt című vígjáték előadása fog okozni. E nagysztrú vígjáték Henequin és Véber műve és már ez biztos garancia arra, hogy a közönség igen jól fog mulatni. A főszerepeket a szellemes vígjátéknak Jósika, Benes, Kecskés, Körösi, Gálfi, Kertész, Kiss Gyula, Madas, Perényi, Stoll Béla és Tóth Elek játsszák, ki különben a darabot is rendezi. Az elefánt hétfőn A) bérletben és kedden B) bérletben kerül színre.

SPORT

NAC—Kinizsi 2:2 (0:0)

Románia legjobb futbalcsapata, a Kinizsi játszott barátságos mérkőzést a NAC-al. Az eldöntetlen eredmény újból igazolja, hogy a jóképességű NAC tud játszani, eredményt elérni a zöldgyepen.

A Kinizsi azzal érkezett Nagyváradra, hogy fényes győzelmet fog aratni a NAC fölött. A NAC pedig oly pompásan játszott, hogy a Kinizsinél lényegesen jobb volt s a Kinizsi a legutolsó pillanatokban tud csak kiegyenlíteni.

A mérkőzés ugyan szép volt — dacára annak, hogy a szakadó eső majdnem tönkretette a pályát. Az első félidő élvezetes mezőnyjátékkal telt el. A NAC-ból Rónay, Kajla, Markovits, Jakab és Kubicek, a Kinizsiből Ritter, Tancer, Frech, Mirganovits tüntek ki élvezetes játékkal.

A második félidő elején egy kicsit ellanyhul a játék a NAC részéről, de csak egy pár pillanatig. Az első gólt Drescher—Kubicek beadásából Guru helyezi kapuba. Azután sorozatos NAC támadás indult. Egymásután több szép lövés megy kapu mellé,

majd Csillag beadásából Kubicek megszerzi a második gólt. Kinizsi elkeseredetten támad, kornert érnek el, amelyet Tancer helyez gólbá. Ő lövi még a második gólt is, amelyet ellensúlyozni nem lehet. Kis Kálmán (Egyetértés) jó bíró volt.

Törökvs—Haggibor 0:0.

A nagyváradai bajnokcsapat szokatlanul nagy-számu közönség jelenlétében mérkőzött a jó képességű Haggiborral. Az első félidőben Törökvs uralja a mezőnyt, hogy fölény dacára nem tudtak gólt elérni, az a pompás Haggibor védelemnek tudható be. A játék mindvégig izgatón érdekes és szép volt. Nagy Lajos vezette a mérkőzést s tőle megszokott precizitással.

Temesvári AC—Egyetértés 2:0 (0:0).

Meglepetésre vereséget szenvedett az Egyetértés Temesvárott. Szakadó eső teljesen elrontotta a szépnek indult mérkőzést. A TAC első gólját tizenegyesből éri el. A vereség jórészt Bodnár (Arad) bírónak köszönhető, aki sok rossz indulattal vezette a mérkőzést az Egyetértés kárára.

Elutasították a Törökvs óvását a dribli ügyében.

A „Nagyvárad“ állandóan felszinen tartja a nagyváradai futballsportra örökké szégyenletes NAC—Egyetértés bajnoki mérkőzés ügyét, amelyet utólag barátságosnak deklaráltak. A Törökvs megóvta a mérkőzést. Az igazgató-tanács npokban tárgyalta az ügyet — mint megirtuk — és egy semleges bizottsághoz tették át döntés véget a botrányos ügy aktáit. A semleges bizottság kimondta, hogy a NAC—Egyetértés meccset barátságos jellegűnek nyilvánítja. A Törökvs újból felebezett s a bajnoki meccse valószínűleg kedden lejátszák. Az már nem „csalnöki“, hanem bajnoki lesz. Különben mit lehet azt Váradon előre tudni...

Élet a halálban

Regény.

53

Írta: Bónyi Adorján

Megborzadt. Szörnyűséges volt a férfi nézése. De felkapta a fejét és nyugalmat tetetett.

— Itt vagyok.

Csákány hallgatott. Nem mozdult. Nézte az asszonyt. Ezt az asszonyt! Ha élete minden műve, gyára, üzemei, kohói, házai, kincsei, minden egy halomba rakva porig ég és ő ezt lekötözve nézi és már nem tehet ellene semmit sem, már nem menthet semmit sem: akkor sem érezhetett volna semmisítőbbet, szörnyűbbet, halálosabb sebet, végig egész lényén.

De hiszen különben talán nem is érezett semmit sem. Ebben a pillanatban már nem. Nem volt egyetlen egy gondolata sem. Csak állt, meredt szemmel és állt és állt mozdulatlanul. Teréz ez... és a szeme... Teréz szeme... haja és ajka és nyaka, az ő nyaka... és a szeme... Teréz szeme ez.

Hideg van, valami utálatos módon hideg. Ez az asszonyarc itt a szeme előtt lassan elveszti a színét, elveszti az ő mozdulatlanságával és némaságával szemtől szembe — hát most még hidegebb van, még sokkal hidegebb. És valahonnan hangok

jönnek, szavak, ahá, beszél, az asszony beszél, alig mozduló ajakkal, ez a fehérre vált asszony, ő bizony, tán szavakat...

Szavak... Milyen undorító hideg vízben áll ő most itt, vízben, amely nő, gyorsan és hatalmasan, nagy csapásokban, már túl van a derekán... mint egyszer lent a föld alatt... már a szíve körül, valami piszkos, óriási víz, hogy került ő ennek közepébe? Piszkos, óriási víz, sehol a határát nem látja és szavak — mintha vékony fehér kezek, vékony karok nyulnának fel itt is ott is gyorsan ebből a szenny-vizből, undok víztömegből, — segíteni akarnak, vagy segítséget kérnek? Szavak — ijedt hideg kezek, most itt, most ott, fel a szennyből, az áradatból, ijedt fehér kezek, ijedt hideg kezek, csapkodnak egyet és újra elmerülnek...

Szavak:

— Kettő... maga és apám... ezt kifőzték, ezt a házasságot... mindig tudtam... neki sok volt az adóssága... magának meg asszony kellett... és maga mint egy rabló... azt se kérdezte, semmit se... szeretem, kell nekem? Ó... Én mást... igen, mást... mindig azt a mást... fuldoklottam ebben a házasságban... ebben a gyűlöletben... azt... soha se kérdezte... maga... ő magat a gépek szagával, mint egy nagy paraszt... hogy nem látta, mennyire nem való mellém!... csak szégyenit, csak öl, csak kiabrándít... azt, igen, a másikat, örökké azt, mert szegény... és szép... azt! tessék! mit mondjak azt!

Ne mhallott semmit ő mindebből és semmit meg nem értett. Nem is akarta. Csak látta: az az asszonyarc ott előtte milyen fehér, a szája ott előtte most össze-csukódik: nincsenek már szavak sem.

A piszkos óriási víz, ellepte őt egészen. Megszólalt, nagyon csendesén:

— Elmegy innen. Azonnal. Soha vissza nem jön.

Még bőlított is utána, sután, ügyetlenül, mereven:

— Viszi innen mindenét. Azonnal.

Teréz szemén végigcsillant valami. Még sápadt volt, de száján játszadozni kezdett a gúny és a hidegség, még várt, még valamit várt. De nem történt semmi. Akkor aztán csak annyit mondott:

— Óh!

És kiment.

Csákány nézte sokáig a függőnyt, amely összehanyatlott utána. Kezével végigtapogatózott az asztal párkányán, végig aztán még tovább, ez itt: egy szék. Ez a támlája, karfája... leült. S nézte azt a helyet, ahol utoljára állt az asszony.

Mindenféle zaj támadt künn, jövés menés, fojtott hangok, idegesség, suttogás szekrányajtó nyoikorgása, zárok csattantása. Csákány nem hallgatózott, talán nem is hallotta ezt sem. Ült, holt bálvány, élet telen tömeg, egy test, amelynek csak a szemei mozognak. Lassan egészen besötétedett. A függöny sem látszott már, a retentő küszöbnek a függőnye, egybeolvad minden, mély árnyékba, fekete homályba (Folyt. köv.)

„Herma“ | **Új üzlet!** | **„Herma“**

Biharvármegye legnagyobb áruháza!

Mindenkinek érdeke,

hogy cipő és kalap szükségletét a legolcsóbban szerezzék be

MANNHARDT-LEFKOVITS

cégnél NICOLAE JORGA (ZÖLDFÁ-UTCA) 7 sz. ahol a

„HERMA“ cipőgyárnak egyedüli lerakata van, miután fajta gyermek, leány, fiu, nő és férfi, egész és fél, lakk és antilop cipőkben

KÜLÖN FEHÉRNEMŰ OSZTÁLY

gallér, kézelő, ing és nyakkendők, harisnyák a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig!

„Herma“ | **A cégre tessék ügyelni!** | **„Herma“**

Vasúti és postai bejárati helye

A protestánsok népünnepélye

Arvákára, közjótékonyagra gyűjtenek a protestáns négyelet tagjai és mikor a vasárnap népünnepélyük előtt a zuhogó zor megere, sajnálattal gondolt mindenki a a rengeteg munkára, amit a sok lelkes asszony és leány fejtett ki heteken át. Talán az együttérzés hozta magával, hogy négy óra után, az eső elálltával, a közönség a fütyelgetéssel nem törődve, ellepte a Schiauch-teret, olyan nagy számban, hogy a népünnepélyt a legszebb siker koronázta be. A szép közönség láttára felgyúlt a jókedv, mit egy egyszerű ötlet emelt jobbra magával: a laci-konyhák, ahol az egyelet néhány asszonya pompás guljánt főzött, kiváló laci-pecsenyét süített. Néhány óra alatt fogott minden a jó ber, mit a szülő-tájonosok adtak össze, a cigány mellett az esti órákig tartotta fenn a hangulatot szépen kivilágított köröndön. Volt minden, mi egy népünnepély kelléke. Jászó, akinek a zaza doktor, mint kikláló hozta a publikumot, szentül elhittette mindenkivel, hogy a jósné éppen most érkezett mezüláb diából. Halálból é kapta a legtöbb kon-titit a nagy csatából. Madas, Benes Ilona, Jörösy Juci és Sall egy dobogóról bintet-k a kuzort, míg a gyermekesreget a játék-gymestere, Losonczy Gábor fog-lakoztatta. A sátrakban a különféle né-yletek asszonyai árultak perzsgót, virágot, b, szép jóvedelmeket hozva az egyletek. egyik legjobb attrakció volt a virágkosz-örző, amelyen Ufarbach Ervinné, Bodó Alán, Somogyi Géza, Gerbert Ottó, Ba-jthy Jenő, Mókus Sándor, Czobor Rudolf cséjsai és néhány kedves csacsi-fogat vett szit, miadaek élén a katonai zenekarral, mely zárásig szórakoztatta a közönséget. A népünnepély szép eredményeért első-urban Papp Dávidné elnöksőt illeti cséret, aki a töle megszokott végtelen laadással dolgozott a siker érdekében.

Gyermekek az éjszakában

Vasárnap éjszaka a rendőrség nagy razzíát tartott a város területén és háromszáz embert, gyermeket, nőt, serdülő leányt fogtak össze. Ötven, száz csoportokban szállították be a rendőrségre, ahol Horváth kapitány igazoltatta őket. Az eredmény: 21 szökevény, ötvenegy nő és közel száz-száz férfi és fiatal gyerek a rendőrségen maradt. A többi egyrészt igazolni tudta magát, másrészt ismer-k a rendőrségen, vagy gyermekekre való tekint-ettel Horváth kapitány szabadon bocsájtotta.

A razzíából a közérdek szempontjából két doig-gadja meg a figyelmet. Bár szigorúan el van ren-elve, hogy mindenki tartsa magánál személyazo-osságát igazoló bejelentő-lapját, a legtöbb ember nem tartja be és a rendőrkapitány jóhiszeműségére ből. Másik, hogy bár a gyermekeknek 9-án tul utcán tartózkodni nem szabad, mégis igen sok szülő csavarogni engedi gyermekét. A szülőket, hogy a gyámokat szigorúan megfogják büntetni.

— A zöme a lakosságnak nincs bejelentve, — mondja Horváth kapitány. — Csak 40 ezer lakost tudunk kimutatni, holott százezer felé kell tartson a lélekszám. Ilyenkor derül ki, mikor az igazoltatásra szólítják fel az embereket.

Azután a nők. Tipusai a prostituáltaknak, akiket vár árkaiból szedtek össze. A rendőrség előtt is-ert zülött alakok, utcai 15—17 éves fiatal lányok.

— Palyok Eszter ártatlan vagy?

— Nem.

Egy nagyon jó öltözött, szép arcú fiatal leány önyörög, engedjék szabadon.

Egy asszony könyörög:

— Éppen a barátnőmtől jöttem, a kapuban volt már a kulcs, mikor elfogtak. Bejárónő vagyok, két is fiam van otthon. Igazolványom nincs nálam.

Horváth kapitány megkönyörül, szabadon engedi eggelig, amikor vizsgára kell jelentkeznie.

— Árvaleány vagyok, színházból mentem haza, mikor elfogtak.

— Miért nincs magánál személyazonossági igazolvány? Nem engedhetem szabadon! — feleli a kapitány.

Akad áldottállapotban levő nő is, teljesen ártatlan leány is, akinek csak a szemébe néz a kapitány, már látja, mivel van dolga és szabadon engedi. A

pirulás, a vele összefogott nőktől való borzadály, a mely szemén ül, ajkán remeg, nem mesterkelt. Szabadon engedik, de kioktatják, hogy többé igazolvány nélkül ne járjon.

Két cellába zsúfolják őket, elkülönítve a nőket s férfiakat. A kapitány még egy utolsó kísérletet tesz, nehogy a romlott nők közzé ártatlanság vegyüljön. Az egésztest felszólítja, hogy jelentkezék az, aki ártatlan. Gunyos vihogás és röhög a felelet. Ötvenegy nő közül egy sem jelentkezett.

ÚJDONSÁGOK

* Tüntettek-e Janovics ellen a kolozsvári ujságírók. A kolozsvári színészkon-gresszusról szóló tudósításunkban megír-tuk, hogy Fekete Mihály kizárása után a kolozsvári magyar ujságírók Fekete Mi-hály mellett tüntetve elhagyták a kongresszus színhelyét. A Keleti Ujság tegnapi száma erről a kivonulásról azt írja, hogy az ujságírók, akik a kongresszusról Fekete Mihállal együtt távoztak nem tüntető cél-zattal hagyták el a termet, hanem azért, mert hat óra közelgett, amikor a kolozsvári redakciókban a munka rendezésén kez-dődni szokott, így távozásuk véletlenül esett egybe Fekete Mihály távozásával. Készséggel adunk helyet mi is ennek az új megvilágításnak, mely a kongresszus egyik — meg kell vallani elég kínosnak látszó — mozzanatát kommentálja. Magunk is érte-hetetlennek tartottuk, hogy a kolozsvári sajtó Janovics Jenő ellen tüntessen, aki-nek mégis egzisztenciáját köszönheti a ro-mániai magyar színészet.

* Fényes László nem meri reformá-tusnak vallani magát. A Tisza-féle bün-pör felebbviteli tárgyalása tegnap kezdő-dött a budapesti királyi táblán. A személyi adatainak fölvetelénél az elnök Fényes val-lását kérdezte, mire Fényes azt válaszolta, hogy reformátusnak keresztelték, de vizs-gálati fogsága idején a református egyház kiközösítette. Nem tudja szabad-e magát reformátusnak neveznie. annak dacára, hogy hitét sohasem hagyta el.

* A vasárnapi templomi hangverseny. Szekeres Ferenc orgonaművész már eljuttatta programját a Rimler Károly emlékbizottsághoz s így a vasárnap dél-utáni hangversenynek, amelyet a bizottság a Teleky-utcai református templomban fog rendezni Rimler Károly emlékműve javára, teljesen kialakult a műsora. Szekeres Ferenc a következő műveket fogja be-mutatni: Buch Toccata és Erős vár a mi istenünk (Chorul) Faulkes Barcarola. Szekeres Bölcsődal, Frauch C. Prelude-fuga. A koncertet egy orgonával kísért vonós kvin-tet nyitja meg, melyben résztvesznek: V. pollermann Aranka, Eichner Ernő (I. he-gedü), Pásztor Bertalanné, dr Faragó Vik-tor (II. hegedü), dr Fehér Adolf, Pásztor Bertalan (viola), Szmazenka Ernő, Kram-mer Ödön (cselló), Tietzer József (basso). Vomácska József (orgona). Ez az együttes egy Beethoven adagiót fog előadni. A mű-sor további számai Marcus Istvánné és Kelmáy Ilona egy-egy orgonával kísért énekszám és V. Pollermann Aranka or-gonával kísért hegedűjátéka. (Lalo spanyol szinfoniájának adagió tétele.) Jegyek ma délutántól kezdve a Központi Ujság és a Hegedüs Hirlapirodákban, valamint Ka-kas István városi aljegyző (városi adó hivatal, földszint 22 sz. a.) hivatalos helyi-ségében válthatók.

* Darabont Gyula jubileuma. D a r a b o n t Gyula férfi-szabó tudvalevőleg nem-csak iparában az első egyike Nagyvára-don, de vezető szerepet tölt be baptista hivi között is. Az egyre erősbödő nagy-várad baptista egyház régen vár az al-kalomra, hogy szelidlelkű előjárója, Dara-bont Gyula előtt szeretetét és ragaszkó-dását ünnepies keretek között kifejezze. Mint a Szeretet című baptista közlönyben olvassuk, nemrégiben az erdélyi baptista világ több kiküldöttének részvételével Da-rabont Gyula ezüstlakodalmát avatták

bensőséges ünneppé a nagyvárad-i hívők. A baptista imaházban Szabó Sándor prédi-kátor, a romániai baptista szövetség elnö-ke tartott magas szárnyalású beszédet.

* Az állami tanítónőképző (Órutca) e hó 22-től kezdve 24-éig a kézimunka kiál-lítását nyitva tartja a közönség számára.

* Bródy Sándor súlyos beteg. Bródy Sándor nyolc hét óta a balatonfüredi sza-natóriumban üdül. Néhány napja szívbán-talmái súlyosbodtak. Állapota jelentősen rosszabbodott. A sanatóriumi főorvos ki-jelentése szerint aggodalomra ad okot.

* Az evang egyház női gyámintézete (nőegylet) most szerdán 6 órakor a ta-nácsteremben (Körös-utca 26) közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton is meghivat-nak. Elnökség.

* Halálozás. Tóth Irmuska 18 éves korában elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett Pecse-ut-ca 18. sz. gyászaházról.

* Miss Sheba, az eredeti Frególia 3 na-pos vendéggátéka teszi szenzációvá a Bon-bonniere 19, 20, 21-iki (kedd, szerda és csü-törtöki) műsorát. Miss Sheba a legügye-sebb és legfrappánsabb varieté attrakciók közé tartozik és közbeszéd tárgya minden városban, ahol fellép. A Bonbonniere igaz-gatóságának nagy anyagi áldozatok árán sikerült 3 estére megnyerni a világhírű attrakciót, aki saját diszleteivel, rekvizitu-maival és nagy személyzetével érkezik. A műsort még a Csoda zongora c. Tá-bori bohózat és az új magánszámok egészítik ki. Ezuton kéri az igazgatóság a közönséget pontos megjelenésre, mert a ter-jedelmes műsor pont 9 órakor kezdődik. Jegyelővétel a pénztárnál délután 4 órától.

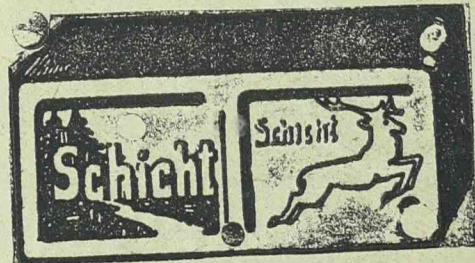
* Hölgyek érdeke felkeresni Rimanó-czy-utcan Kertész Reklám női-divat szö-vet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Szabó munkások! A tárgyaló bizott-ság 20-án, szerdán este 7 órakor tartandó taggyűlésen teszi meg jelentését. Minden szabómunkás ott legyen. A vezetőség.

* A mária-radnai templomra adakoz-tak kiadóhivatalunknál: Lakatos Zoltánné 100 és Papp Borbála 10 leit.

* Olcsó trafik már nincs, helyette Be-nedeknél 8 leiért 10 deka Kandia gyártmányu töltött epret vegyünk és jó-izüen együnk.

Ne vegyen addig női ruhát,
blouzt, alját, pongyolát és leányka ruhát, míg meg-nem győződik arról, hogy a legjutányosabban a
HEVESI „Párisi divatruházában”, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) lehet vásárolni.

Ingyen kap egy üveg parfümöt, ha
3kg. Schicht szarvas szappant
vásárol.
Kapható minden kereskedésben.

Florentin kalapok

eredeti „FIRENZE” gyárt-mány, elsőrangú minősé-gűek **450** leiért kaphatók

SZIRMAY női kalap üzlet
Calea Regale Ferdinand No. 10.
(Rákóczi-ut) 10. szám Stora-palota.

* Marinka, a táncosnő a színház legközelebbi operett-ujdonsága. Kottája, valamint más kotta kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* Gyermekszépségsversenyt hirdet a Vasárnapi Ujság. Feltételek legújabb számában olvashatók!

* Jótékonyág: özv. Amigó Mórné 1500 lelt adott a „Schütz Albertné agnőök otthona” részére, mint egy ágyalapítvány első részletét. Ugyanezen célra adakoztak: Gerő Zsigmondné 50 lei, dr. Adorján Arminné 50 lei. A leányárvaház részére: dr. Rosner Mórné Munkács (Perlesz Józsefné utján) 200 lei, Weisz Gézné 50 lei, Friedmann József 50 lei, Rosenzveig Lipót 100 lei, G. L. 100 lei, Meister Ilonka és társai egy gyermek színelőadás jövedelméből 70 lei, Weissné Fenyő Aranka 40 lei, Krammer és Klein Sándor 150 lei, Schleifer Vilmosné 25 lei. Természetbeni adományokat küldtek: Stein Lajosné, Friedmann Hermanné. Az összes nagylelkű adakozónak hálás szívvvel mond köszönetet az izr. nőegylet elnöksége.

* Ruhavászon, lüster, tennis és nyári öltönyt szövet különlegességek legolcsóbban SZÉKELY posztóáruházában Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám szerezhető be. Fenti cég bélésarukban szintén elismert specialista.

* 1000 méteres cérnák I-a legjobb minőségben fehér 30-tól, fekete 30-tól 60-as számokban állandó nagy raktár Fischer-áruházában, Sas-passage.

Kamar! Lábelit babylonon!
Minden cipész tudja!

* Folyó hó 11-től folytatódik 10 napig tartó idényutáni olcsósági vásárt tart a Körösparti Áruház, rendkívül leszállított árakban.

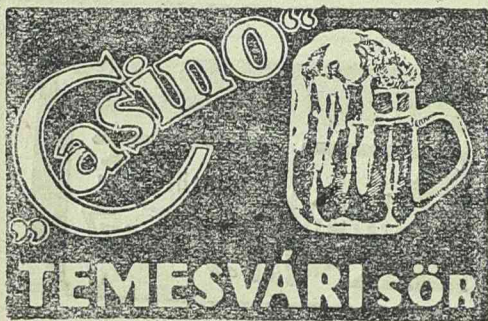
* Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók legolcsóbban Blumnál Körösparton.

* Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bémer-tér 3. I. emelet.

* OLLA gummi a favorit.

* A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét kaphatók.

* Figyelem! Selyem ing és ruhavászon, zephirek, batisztok, kretonok, liber-tik, opálok, grenadinok, sifonok, vásznak, paplanok, himzett zsebkendők nagy vásárlásokban érkeztek HAJNAL ÉS RÓZSA vászon- és női divat áruházába, Nagy Sándor-utca 1. szám.

külön klasszist képvisel!

Elsőrendű minőségű

Butort

és mindennemű asztalos munkát a legutányosabb árak mellett készít

GRÜNSTEIN

műasztalos, Szent László (Körös-utca) 9. szám.
Két hálószoba butor eladó.

* Ma már mindenki tudja, hogy a legsebbe női kalapok és kalapdiszkek legolcsóbban Hevesi „Párisi divatáruházában” Zöldfa-utca szerezhető be.

* Náthán vagy Friedmann központi ke-nőkeszülékek, bármily gépmaturák speciális és manométerek hiteles javítását, az elektromechanika és a gépipari szakba vágó minden munkát szolid árban vállal Rajz Andor mechanikai és gépjavító műhelye Szalárdi-utca 9. (Rosenzweig-palota.)

* 150 lei egy Linon-kalap fehér és színes, csak a „Ritá”-ban Teleki-utca 24. sz.

LEGUJABB

Nincs nyoma a 140 millió elsőkkasztójának

Budpestről jelentik: A 140 millió sikerkasztás ügyében Gyuláról telefonon jelentették Andreika főkapitány-helyettesnek, hogy az utomobilon odaérkezett detektívek átkutatták az egész határt. Jártak a Paradicsom-majorba is, amelynek közepében Kopinics Jenő kiszállott, de a major lakói szombaton és vasárnapon egyetlen idegent sem láttak. A határőrök sem vettek észre semmit.

Arra sincs nyom, hogy Gyulán valakivel beszélt volna. Valószínű, hogy esetleg valami kalauzzal előre megbeszélte a dolgot és még szombaton este átjutott a határon és folytatta szökési útját.

Kopinics csak a pénz egy részét vitte magával, a másik részét valahol elrejtette. Kopinics életéről érdekes részletek derültek ki. Már régebben hangoztatta, hogy akármilyen uton meg akar gazdagodni, mert nem tudja elviselni a szegénységet. A fantáziáját gyakran foglalkoztatta, hogyan lehetne nagyobb büncselekmény elkövetése után a nyomozók elől elrejtőzni.

Tőzsdei jelentések

Zürich, június 18. Nyitás: Berlin 00.046, Newyork 556 háromn., London 2569 Páris 3500, Milánó 2555, Prága 1668, Budapest 0.07, Bukarest 280, Bécs 0.0078 fél.

Bukarest, június 18. Zárlat. Devizák: Páris 1275, London 932, Newyork 203, Róma 935, Zürich 3640, Prága 602, Bécs 28 egyenget, Berlin 21, Budapest 0.08.

Valuták: Márka 30—32, font 925—930, frank 1310—1315, svájci 36—36 fél, lira 925—935, osztrák 29—30, magyar 300—320, szokol 595—600, lengyel 30—35.

Budapest, június 18. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 2440, Lei 38—40 fél, Amsterdam 2871—2941, Bukarest 37 fél—40, London 33.785—35.385, Berlin 545—585, Milánó 336—348, Páris 450—472, Prága 219 fél—222 fél, Zürich 1315 fél—1320, Bécs 1030—1090, Belgrád 80—82 fél, Newyork 7325—7500, Varsó 600—640. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, június 18. Zárlat: Berlin 00.040, Newyork 556 háromn., London 2568, Páris 3470, Milánó 2540, Prága 1669, Budapest 0.07, Bukarest 265, Varsó 00.050, Belgrád 610, Bécs 0.0078 fél.

A budapesti értékpapírpiacl záratai: Magy. H. 73.000, Osztr. H. 49.000, Angol Magy. 11475, Leszám. 9550, Agrár 15.000, Magy.-Olasz 5600, Hazai B. 23.500, Salgó 159.000, Rima 39.250, Közuti 13.900, Déliv. 37.250, Allamv. 148.000, Hermes 6000, Ingatlanb. 44.000, Forgalmib. 6300, Kereskedelmi 188.000, Bosnyák Agrár 7600, Magy. Ált. Takp. 180.000, Hazai Takp. 280.000, Borsod-Misk. 29.000, Concordia 11.400, E. Bpesti gőzm. 92.000, Gizella 16.500, Hungária 39.000, Beocsini 190.000, Eszt.-Szászv. 96.000, Kohó 156.000, Drasche 63.000, Műtrágya 81.000, Phöbus 15.000, Magnezit 360.000, Kőszén 551.000, Urikányi 270.000,

Adria 155.000, Atlantica 29.250, Levant 141.000, Tröszt 29.000, Csáky 13.750, Fegyver 280.000, Ganz-D. 3.500.000, Ganz-Vi 380.000, Láng 56.000, Lipták 6825, Schlic 38.500, Osztr. Légsz. 85.000, Baróti 530 Izzó 110.000, Guttman 72.000, Klotil 28.500, Cukor 595.000, Österm. 68.000, Gummi 46.500, Magy. vasut 64.000, M. Vás. petr. 23.500, Nasici 338.000, Neuschle 2300, Ofa 87.000, Olaj 36.000, Szlavónia 26.000, Karton 45.000, Ujlaki 33.000, Villányi pezsgő 7350, Angolb. 1475, Teudlo 2725, Egy. fa 5500, Wörner 8850, Lignu 15.800, Zabolai 32.500, Egy. Tkp. 26.500, Boni 24.000, Rézbányai 14.000, Földhite 46.000, Merkurbank 4150, Merkurfa 3000, Viktória 63.000, Oceán 13.000, Kobur 21.500, Globus 8900, Danica 26.500, Belvárosi 4100, Györffy 24.000, Flóra 39.000, Borsodi sz. 53.000, Hoffer 53.000.

MOZI

— Rendes helyárok mellett kerül ma először bemutatóra a Dzsungel csodái amerikai film második része. A tulajdonképeni cselekmény — a film technikai remekeinek sorozata — veszi kezdetét a második részben, melyben irtóztató küzdelmek árán sikerül az emberi találékony ságnak a vadon állatjait rabigába törnie. A második részt kedden, szerdán és csütörtökön mutatja be az Apolló 5 7 és 9 órai, az Atlantic nyári mozi pedig 9 órai kezdettel.

— „Lu, o kokott” — Dorian-Filmszínház. Egy nyomorba került uri leány története ez a film, ki feláldozza magát, eladja a testét, csak hogy családját megszabadítsa a nyomortól. A megrázó erkölcsi kép, melynek főszerepeit Balassa Jenő és Lux Margit játsszák, már csak ma és holnap látható a Dorian-Filmszínházban.

NYILTTÉR

Nyilatkozat

A napilapokban Ehrlich és Vekerdi aláírással megjelent nyilatkozat ama részére vonatkozólag, melyben Vekerdi Kálmán magát, mint „Cégünkben kivált munkatárs” tünteti fel, ezen beállítás alkalmas lévén a közönség félrevezetésére, szükségesnek tartjuk ezutal nyilatkozatolni, hogy nevezett Vekerdi Kálmán cégünknek sem tagja, sem munkatársa soha nem volt, hanem csupán futárosztályunknál működött, mint egyszerű futár és ezen alkalmazásából nem önként „vált ki”, hanem mi voltunk kénytelenek őt elbocsátani.

KÁLMÁN & SZIRMAI.

Hirdetmény

Novák János ügyilem 16.000 lei tőke és jár. követelésének kielégítése végett a Kertész-utca végén tároló ócska vasak, géprések, öntvények, egy ló szekérrel stb. **1. június hó 19-én, d. u. 3 órakor** a helyszínen el fog árvereztetni.

Dr. Kepes Miklós ügyvéd,
Teleki-u. 8.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

GIDÁLI MANÓ
Uri-u. 2. —: Rákóczi-ut 6.

Fagylalt gépek

vajköpülő gépek, babvágó gépek, főkuvágó gépek, főzelékvágó gépek, hús-vágó gépek, kochformák, kuglopformák, habverők, vajfecs-kendők, vajformák, csiszolt komplett üveg készletek stb

megérkeztek.

Eladás nagyban és kicsinyben

Komlós Testvérek

Üveg- és porcelánárú gyári raktárába

Oradea-Mare

Str. Nicolae (Zöldfa-utca) 13. szám.

COINTREAU

TRIPLE SEC

Értesítés!

Aszódinál Sas-palota

40 nagy tábla csokoládé
1 kiló 90 lel.

A nyaraló és fűrdőző közönségnek ajánlok vaját, turót, szalámit, sajtot, szardíniát, halkonzerveket, likőröket, pezsgőt, borokat, málnaszörpöt, ásványvizeket, tisztán kezelt fűszárarúkat. Cukorka és csokoládé osztályom vasárnap egész nap nyitva a Vigadó mozgófényképtárával szemben. Olcsó gyári árak. Sport tagok-
nak nagyobb vételnél 10% engedmény cukorkákból!

Kis mezővárosban

a placz-téren egy nagyjövőű ház eladó
a melyben vendéglő, kávéház, korcma, fűszerüzlet, mészárszék és többféle üzlet.

Czím megküldhető e lap kiadóhivatalában.

Mindenemű átköltöztetést

külföldre szállított szabaddalmazott buorszállító vagy zárt vasúti kocsikban, úgy belföld, mint külföldre előnyös feltételek mellett eszközölünk. — Csomagoló szakembereinket vidékre is elküldjük.

„EXTERNÁ”

Nemzetközi szállítási és vámolási vállalat
Központ: Oradea-Mare, Deák Ferenc-u. 2.
Telefon 986.

BYRON STEAMSHIP COMP. LTD. LONDON

M. EMBIRICOS & CO. BUCURESTI, Str. Paris, No. 1.

CONSTANZA direct NEW-YORK

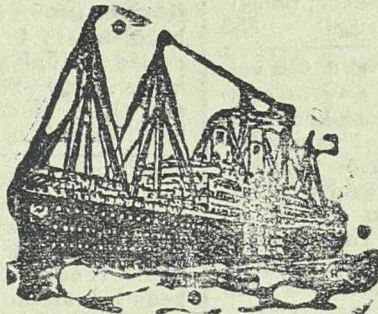
a legnagyobb tengerentúli luxusgőzösökkel, amelyek Constanza kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

CONSTANTINOPLE

luxusgőzös indul 1923. évi július 4-én.

KING ALEXANDER

luxusgőzös indul 1923. évi augusztus 4-én

CONSTANTINOPLE

luxusgőzös indul 1923. évi szeptember 4-én

Átszállás és vesztegzár nélkül.

Az utazás tartama 16 nap.

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-al olcsóbb és leiben fizetendő. Kajuttok, jegyek fentartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & Co. BUCURESTI, Str. Paris No. 1.

Lloyd 1296

Új hölgyfodrászat

manicűr szalon és úrl fodrászat nyílt

Körös-utca 3 sz. alatt

hol modern hajmunkák, parókakészítések és vízendolálások a legpontosabban készülnek

Szives pártfogást kér

Zalder és Bajtay

I. oszt. hornyolt cserép 3100 lel

II. oszt. hornyolt cserép 2000 lel

ezrenként a

DELTA építő részv. társ.-nál

Vitéz Mihály (Nagyplac)-tér 11/a.

Fatormelők és Iparvállalatok figyelmébe

Cukor Bertalan

műszaki és kereskedelmi ügynöksége, Oradea-Mare, Strada Principul Caroli (Szilágyi Dezső-utca) 12. szám alatt.

Foglalkozik: használt vasúti felszerelési cikkek, műszaki anyagok és mindennemű gépek vételével és eladásával. — Elfogad: megbízásokat fentiek vételére és eladására, valamint eladás végett bizonymányba elfogad és saját raktárában elhelyez mindennemű anyagot. — Raktáron: mindennemű műszaki anyag.

Telefon: 18-01. Sürgőnycim: Cukor-Garage Oradea-Mare.

Hirdetmény.

Celca (Magyarcséke) községben f. évi július hó 11. és 12. napján, vagyis gör. kel. Szent Péter és Pál hetének szerda és csütörtöki napjain s mindkét napon árúikk és állatfelhajtásos országos vásár fog tartatni.

Celca, 1923. június hó 12-én.

Előljárárság.

EXPRESS ÁLTALÁNOS KERESKEDELMI ÜGYNÖKSEG.

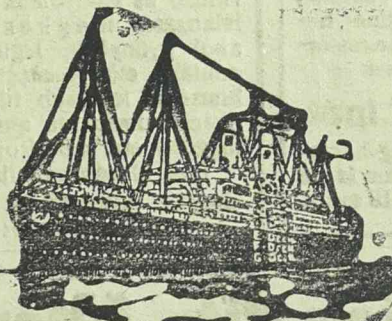
Utlevelek vizumozását

kolozsvári, brassói és bucaresti konzulátusoknál a leggyorsabban és legolcsóbban megszerzünk és bármiféle megbízást elintézzünk. Külföldre utazóknak bármily ügyben díjmentesen felvilágosítással szolgálunk.

Futárjárat vizum naponta.

EHRlich és VEKERDI

Piața Unirii (Szent László-tér) Sas-palota
Enyveshát fényképészeti műterem.

FABRE LINE

francia hajózási Társaság

Constanza — Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban.

Legközelebb indulnak: „Madonna” . . július 9-én

„Braga” . . augusztus 9-én. „Canada” . . szept. 9-én.

Átszállás nélkül csak egy vizum — az amerikai — szükséges. — Augusztus 1-től rendszeres hajójáratok Constanza Jaffa (Palesztina) Marsellie között. — Readkivül kedvező feltételek. — Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójegygyel azonnal szolgál a

FABRE LINE S. A. R. Bucuresti, Pasag. Comodia.

A „NAGYVÁRAD” APROHIRDETÉSE

Egy szó ára 1-50 lei, vastagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

✱ Levelezés ✱

Független intelligens fiatal asszony, berendezett lakással, iri ember barátságát keresi, ki anyagilag támogatná. Levelet „Idégen” jellegre a Hegedűs Hirlapíródába kér. 867H

✱ LAKÁS ✱

Központba küőnbjárau elegáns butorozott szoba kiadó. Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 102

Eloszerélném Csengeri utcán levő 2 szobás konyhás és mellékhelyiségekkel álló utcai lakásom a központhoz közelebb levő 3 szobás lakással. Cim a kiadóhivatalban. 692

Szoba, konyha, mellékhelyiség butorozva 800 havi bérér kiadó. Vannak több butorozott szobák, egy és két szobás lakások. Weisz Gizi. 103

Két szolid fiatalember a központban csinos butorozott szobát keres. Cimeket a kiadóba kérek. 827

Különbejárású szobákat, szép lakásokat, forgalmas utcákat, olcsó házakat, szuteréneket, társulásokot, cserelakásokat közvetítünk Pável-utca 5.

✱ Alkalmazás ✱

Románul perfect beszélő elárultató kisasszony felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 362

Kéttagu családhoz keresek jól főző mindenest magas fizetéssel. Cim a kiadóban.

Suche mit höhere Bildung zu meinen 10 jährigen Mädel verlässliche Fräulein oder jüngere Frau, die auch die Übersicht der Hauswirtschaft übernimmt Adresse in die Administration. L

Pár hónapos gyerekekhez, keresek olyan megbízható nőt, aki a gyerek gondozását önállóan elvállalja. Cim a kiadóban.

Megebizható középkorú nő magános urhoz házzvezetőnőnek vagy kis családkhoz főzőnőnek ajánlkozik. Horváthné, Gyár-utca 8. 354

Eladó házak.

Páris-u. elején beklőzhető szép ház 75 ezer, Szent László-térhez 1 perc modern, beklőzhető 5 szobás, fürdőszobás hall, gyönyörű udvar, elfoglalt az egész 800 ezer lei, Szaniszló utcán magánház beklőzhető 5 szobás fürdőszobás lakás, kert, istálló, kocsli szin, 350 ezer lei. Vannak több kisebb-nagyobb házak a város minden utcáján, lakások, üzletek stb. — Ha házat, lakást, szállóját, butorozott lakást eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám diszkrétén, azonnal elintézem.

Welsz Gizi közvetítő irodája Nyomda-u. 4.

Jól főzni tudó ügyes asszony vagy leányt azonnali belépésre keresek. Dr. Fried Jánosné, Bémer-tér, Bazar épület. 858

Vas függönykezelő voltam 11 évig a városi színházban, keresek könnyebb munkát, mint munkafelügyelő, éjjeli őr, vagy kápus. Biztosítékul saját házacska van. Cim Marezsán János Törkölymérő-völgy 75. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. 826

Jól főző mindenest magas fizetéssel kis családkhoz felvétetik. Cim a Hegedűs Hirlapíródában. 870H

Házzvezetőnőnek ajánlkozik megbízható magános urinő magános urhoz vidékre. Cim a Hegedűs Hirlapíródában. 866H

Feltétlenül tisztességes fiatal urias zony házzvezetőnő állást keres. Özv. Csáth Viktorné, Sibiu, (Nagyseben), Káposztá-utca No 3. Nagy Dénés leveleivel. 865

Volt Máv pályafelügyelő, 39 éves, állást keres bármilyen iparvállalatnál. Cim a kiadóhivatalban. 871H

2 éves verestarka tenyésztő bika eladó. Hornyánszky, Hegyközpályi. 872H

Anständerung deutsches Fräulein wird mit hohem Lohn aufgenommen melden 2-4. Weisz Nandor, Posta (Uri) utca 5, sz. 849

Sineket

7 típusú vásárol

A. BER
mérnök, Bucarest
Strada Biserica Enel No. 11 bis E. III.

Remélem

Remélem

tudja már, hogy leggyorsabban intézi el utlevelét és vízumát

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futárlrodája
Pannonia kávéház

Órák

szakszerű javítását a legkompetensebb mesterek

Tiszay

végel Teleky-utca 6 alatti lakásban
Saját tulajdonsága 5 évben egyszer húszadik részre osztva eladó.

✱ Adás-vétel ✱

Kórház-utcán magánház beklőzhető 4 parkettes, cseléd és fürdőszobás lakással, nagy kerttel 500 ezer teiert eladó. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 101

Eladó plüssasztal, gyönyörű szőnyegekkel, 18 személyes étkező-készlet. Békébeli dolgok. — Nagy Paula Tenkegőrbéd (Gurbedin) 2 számú ház. 863

Eladó Bathyáni utca 2. számú emeletes ház cserelakással 600 ezer lei. Vécsey-u 4. számú szép ház 500 ezer lei. Eladó központban magánház beklőzhető 2 szobás lakással 145.000 lei. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 100

Zongora fekete, rövid, keresztthuros, harmonium, nagy tükrös előszobaforgas eladó. Lukács György 34. 831

Eladó ház Lakatos utca 17. beklőzhető 3 szobás lakás, istálló, kocsli szin, nagy udvar 190 ezer lei. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 97

2 üzlethelyiség átadó. Ügynökegi iroda, Uri-u. 11. sz. 842H

Eladó Lukács György-utcán 2 gyönyörű ház, egyik 650 ezer, másik 350 ezer. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 98

Butorjavításokat

és tisztításokat szakszerűen vállalom, régi butorokat veszek, javítok és eladok.

Beck Béla
asztalos

Nagypiac-tér 18. szám

Házak eladók. Házak adásai megbízásokat vállalunk. — Kölcsonőket megismerünk. Magánpénzünk jutalékkal kihelyeztet Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. — Értéktetés délután. 5

Eladó

valódi perzsa és mirna szőnyegek, antik óra, vitria, 2 drb. keser, álló óra, antik könyvszekrény, 1 drb. fegyver, Törölt aranyat, ezüstöt, gyémántot, brillánsot, platínát, hamis fogakat magas árban veszek

Welsz Lipót

órák és régiség-kereskedő. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca 18 szám).

Pension City Wien

Előkelő családi pensió, Wien legszebb helyén a Szt. István templom és a Graben között 1. Kärntnerstrasse 1 Elegáns szobák, lift, fürdő, telefon Utcai egyes szoba complete reggelivel, minden mellékszolgáltatást beleértve naponként és személyenként 30.000 osztrák korona (25 Ck, 65 jug. kor., 150 lei)

Eladó földig érő gyönyörű velencei tükör és 6 személyes, 18 lapos tányeru ebédli szerviz, hencser takaró stb. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 95

Fényképező gyors gép, Görcz Dager lencsével és minden hozzávalóval prima kivitelben, egy kézzel kezelhető, lev. lap és vitre felismerve 15 ezer Leiért eladó. Onnep és vasárnap egész nap, hétköznap 12 óráig 2-ig Zenker fényképszalon, Szaniszló-u. 25.

Eladó magánház Szaniszló-u. beklőzhető 5 szobás fürdőszobás lakással, nagy kert, istálló, kocsli szin 350 ezer, 2 részben is olcsón. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 96

Vidéki vásárlók figyelembe alkalmi beszerzési forrás kézműmunkák és féhéműmunkák Weinbergerné, Zárda-utca 1. sz. (Szacsvay-u. sarok) 764

Két drb. fekete márvány asztali eladó Szent-János utca 28 Polonkay fűszer üzlet, ugyanott egy jó házból való fű tanulóknak fizetéssel felvétetik. 547

Átadó bérlet. Kétszáz katasztrális birtok, urilakással, felszereléssel, van 8 és 15 k. föld lakással, eladó szőlők. Weisz Gizi, Nyomda-u. 4. 104

Központban eladó ház, elfoglalható lakással. Körös-utca 5. 868

Eladó központban 5 szoba fürdőszoba mellékhelyiség. Van 2 és több 1 szobás konyhás lakás butorral vagy anélkül. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 99

Asztalos

műhelyemet megnagyobbitva

áthelyeztem.

Kitűnő munka Szolid árak

Tiszay

asztalos Kapucinus-u. 7

Réti Margit

Regele Ferdinand 2. (Bazar épület)

Hímző és előnyomda vállalkozását megkezdte, ahol gyönyörű, legújabb minták előnyomását és hímzését legújabb tüllaplikációt, diszárna, abrosz, függöny etc. montirozását igen olcsón vállalja. Ugyes hímzőnők jelentkezzenek

VESZŐNK! szőnyeget, butorokat,

teljes lak- és iroda-berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk : 1037

Frenkel és Fia

Mezey Mihály-utca 10.

Váradhoz közel bérbe adó egy magánház elfoglalható modern lakással, fűszer, hentes üzlettel, továbbá korszerű és mellékhelyiségekkel. Utlevél vízumozás, utlevél kérvények, fordítások elkészítése. Pörchy, Oradea-Mare Szent János-utca 1 sz. 792

Üzlethelyiség bármire alkalmas, fűszerüzlet be rendezéssel vagy anélkül, esetleg hozzá való lakással vagy anélkül, vagy lakáscserével átadó. Cim a Hegedűs Hirlapíródában. 824H

Kerti butorok

fűzből, gőzölt bükkből, utazó kosarak. 5, 4, 8 rőfös gyékények. mézrőfös szatyorok minden háztartási cikkek.

Raducziner és Gonda

Szent János-utca 36. Oradea-Mare.

Angro en Detail

Ismét magas árban veszek arany ezüst és brilláns tárgyakat

KLEIN

ékszerárház
Avram Iancu (Kossuth-u.) 4

Valódi

MÉZ

kapható

Dzierzon

Méhészeti

Teleky-u. 32. sz.

Pianinó

fekete keresztthuros hárfá-pedálos, kitűnő hangú, elsőrendű gyártmány: Hofman és Czerny és egy

rövid zongora jutányos árban eladó.

Sternberg

Nagyvárad, Kishíd. Telefon 13-45.

Különfélék

Gépen himzett risché és madeira terítők, futódiványpárnák, székrendcsikok, gyönyörű kivitben, nagyon olcsón, me tekinthetők és megrendhetők Rákóczi-ut 30., Jobra, Szász. 6

Máriavölgyi Gyógyfürdő üdülőtelep megnyitja Cukorbelegg. gyomorbajok, hólyagbántalmak, epkövek, légutak, váltóvesebajok stb. ellen orvosszaktekinélyektől ajánlv Konyha elsőrendű. Elnyös árak. Tizenegy lönléle ásványvízforrás.

Intelligens nő teljes látásra vennék, a Fő-utca lakom. Cim a kiadóhivatalban. 8

Utlevélekhez, bérletekhez legutányosabban szit fényképeket Zenker fényképező, Szaniszló-ut 25. szám.

3 pár női harisnyát 2 párt, 2 pár zoknitól párt vort Gondáné, Dajjanich-utca 2.

Elvesztett vasárnap d. a S. hlauch-léren egy aralanc karkötő. Kérlek becsületes megtalálót, ha Damjanica-utca 9. sz. előtt jelentkezék, ah illő jutalomban részes.

Pénzkölcsönöket bármilyen cselely mennyiségtől kezdve huszonnégy é alatt közvetítünk, Pável-utca 5.

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsertakarók, függönyhálósobák nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, lezállított ár mellett.

Beck és Benjamin

Strada Cogalnicei

(Várady Zs.-u.) 11. sz.

TELEFON 17-03. S

Legújabb divatlapok

kaphatók a

Hegedűs Hirlapíróda

Házak

építését, tervezését, általakítását, beton, vasbeton tervezést és költségvetést a legutányosabb árban vállal

Zagyi Mihály

építési vállalkozó

Vitéz-utca 14. sz.